

РЕШЕНИЕ

№ 1264

гр. София, 23.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 160 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и седми ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: СВЕТОСЛАВ Т. СПАСЕНОВ

при участието на секретаря СИМОНА Г. НИКОЛОВА
като разгледа докладваното от СВЕТОСЛАВ Т. СПАСЕНОВ Гражданско дело № 20231110151085 по описа за 2023 година

Производството е образувано е по искова молба, предявена от името на *** ЕИК * срещу М. К. П., ЕГН *****, с която *** ЕИК * е предявило срещу К. П., ЕГН ***** обективно кумулативно съединени положителни установителни искове, по реда на чл. 422 ГПК вр. чл. 415, ал. 1 ГПК, с правно основание чл. 422 ГПК, вр. чл. 240, ал. 1 и ал. 2 вр. чл. 430, ал. 1 и ал. 2 ТЗ и чл. 86, ал. 1 ЗЗД за признаване за установено, че ответникът дължи на ищцовото дружество суми, както следва: 1/ сумата от 4 000,00 лева (четири хиляди лева), представляваща главница по Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта с чип Vivatel-ПИБ и овърдрафт по разплащателна сметка * г., сключен между *** в качеството на кредитор и М. К. П., в качеството на кредитополучател, ведно със законна лихва върху горепосочената сума, считано от 16.03.2023 г. до изплащане на вземането; 2/ сумата от 3 746,12 лева (три хиляди седемстотин четиридесет и шест лева и 12 стотинки), представляваща договорна лихва за периода от 01.04.2020 г. до 26.02.2023 г.; 3/ сумата от 2 189,74 лева (две хиляди сто осемдесет и девет лева и 74 стотинки), представляваща наказателна лихва за периода от 04.03.2020 г. до 26.02.2023 г.; 4/ сумата от 21,57 лева (двадесет и един лева и 57 стотинки), представляваща законна лихва за забава за периода от 27.02.2023 г. до 15.03.2023 г.; 5/ сумата от 60,00 лева (шестдесет лева),

представляваща разноси за връчване на покана за изпълнение и обявяване на предсрочна изискуемост на задълженията по Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта с чип Vivatel-ПИБ и овърдрафт по разплащателна сметка * г., сключен между *** в качеството на кредитор и М. К. П., в качеството на кредитополучател, за които суми на 24.03.2023 г. е издадена заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 ГПК в производството по ч.гр.д. № 13831/2023 г. по описа на СРС, II ГО, 160 състав.

Със заявление вх. № 73437/16.03.2023 г. ищецът е поискал издаване на заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК срещу М. К. П., ЕГН ***** за суми, както следва: 1/ сумата от 4 000,00 лева (четири хиляди лева), представляваща главница по Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта с чип Vivatel-ПИБ и овърдрафт по разплащателна сметка * г., сключен между *** в качеството на кредитор и М. К. П., в качеството на кредитополучател, ведно със законна лихва върху горепосочената сума, считано от 16.03.2023 г. до изплащане на вземането; 2/ сумата от 3 746,12 лева (три хиляди седемстотин четиридесет и шест лева и 12 стотинки), представляваща договорна лихва за периода от 01.04.2020 г. до 26.02.2023 г.; 3/ сумата от 2 189,74 лева (две хиляди сто осемдесет и девет лева и 74 стотинки), представляваща наказателна лихва за периода от 04.03.2020 г. до 26.02.2023 г.; 4/ сумата от 21,57 лева (двадесет и един лева и 57 стотинки), представляваща законна лихва за забава за периода от 27.02.2023 г. до 15.03.2023 г.; 5/ сумата от 60,00 лева (шестдесет лева), представляваща разноси за връчване на покана за изпълнение и обявяване на предсрочна изискуемост на задълженията по Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта с чип Vivatel-ПИБ и овърдрафт по разплащателна сметка * г., сключен между *** в качеството на кредитор и М. К. П., в качеството на кредитополучател. На 24.03.2023 г. е издадена заповед по чл. 417 ГПК. Ответникът е подал възражение по чл. 414 ГПК в законоустановения за това срок. На 05.09.2023 г. ищецът е уведомен за възможността да предяви иск за установяване на вземането си. Исковата молба е подадена на 14.09.2023 г. /в срока по чл. 415, ал. 1 ГПК/.

Ищецът твърди, че на 16.01.2008 г. между *** АД и М. К. П. е сключен Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта с чип Vivatel-ПИБ и овърдрафт по разплащателна сметка * г. Посочва, че по силата

на договора на ответника бил предоставен банков кредит – овърдрафт в размер на 4000,00 лева, като предоставената сума е усвоена изцяло от кредитополучателя по банкова сметка с IBAN **. Поддържа се, че съгласно чл. 7 от сключения между страните в производството договор за издаване на револвираща международна кредитна карта с чип и предоставяне на овърдрафт по сметка № 51РКО-В-1101/09.10.2007 г., при непогасяване до датата на падежа на пълния размер по дебитното салдо, формирано до края на последния отчетен период, от кредитополучателя се заплаща на банката, след изтичане на първите три отчетни периода, годишен лихвен процент от 15 % за извършване на безналични плащания на ПОС терминал и 17 % за всички останали плащания, като при неплащане на месечна погасителна вноска или надвишение на разрешения кредитен лимит, от банката се начислява наказателна лихва в размер на договорения лихвен процент с надбавка от 12 %. Поддържа се, че срокът на договора се подновявал автоматично за нов едногодишен период при условие, че никоя от страните по същия не е уведомила другата страна за прекратяване на правоотношението. Посочва се, че кредитът е в просрочие, считано от 04.03.2020 г. или общо 1107 дни към 15.03.2023 г. В тази връзка се излагат съображения, че поради неплащане в срок на задълженията по процесния договор за кредит и на основание Раздел XIII, т. 13.1 вр. т. 13.1.1 от Общите условия на ** АД за издаване и ползване на револвиращи международни кредитни карти с чип MasterCard и Visa, банката е връчила на кредитополучателя покана, с която е поканила ответника в седемдневен срок, считано от получаване на поканата, да изпълни доброволно просрочените си задължения, като в противен случай банката ще счита кредита за изцяло предсрочно изискуем. Поддържа се, че горепосочената покана е получена лично от ответника М. К. П. на 25.01.2023 г., като поради неизпълнение на задълженията в предоставения срок, банката е обявила кредита за изцяло предсрочно изискуем, считано от 27.02.2023 г.

Предвид гореизложеното, се моли, за постановяване на решение, с което да бъде признато за установено, че ответникът дължи на ищцовото дружество суми, както следва: 1/ сумата от 4 000,00 лева (четири хиляди лева), представляваща главница по Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта с чип Vivatel-ПИБ и овърдрафт по разплащателна сметка * г., сключен между *** в качеството на кредитор и М. К. П., в качеството на кредитополучател, ведно със законна лихва върху

горепосочената сума, считано от 16.03.2023 г. до изплащане на вземането; 2/ сумата от 3 746,12 лева (три хиляди седемстотин четиридесет и шест лева и 12 стотинки), представляваща договорна лихва за периода от 01.04.2020 г. до 26.02.2023 г.; 3/ сумата от 2 189,74 лева (две хиляди сто осемдесет и девет лева и 74 стотинки), представляваща наказателна лихва за периода от 04.03.2020 г. до 26.02.2023 г.; 4/ сумата от 21,57 лева (двадесет и един лева и 57 стотинки), представляваща законна лихва за забава за периода от 27.02.2023 г. до 15.03.2023 г.; 5/ сумата от 60,00 лева (шестдесет лева), представляваща разноси за връчване на покана за изпълнение и обявяване на предсрочна изискуемост на задълженията по Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта с чип Vivatel-ПИБ и овърдрафт по разплащателна сметка * г., сключен между *** в качеството на кредитор и М. К. П., в качеството на кредитополучател, за които суми на 24.03.2023 г. е издадена заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 ГПК в производството по ч.гр.д. № 13831/2023 г. по описа на СРС, II ГО, 160 състав. Претендират се разноси.

В законоустановения срок по чл. 131 ГПК е депозиран отговор на исковата молба от името на ответника в производството, с който се оспорват предявените искове. Прави се възражение за погасяване по давност на вземанията, предмет на предявените исковата молба искове. Изразява се становище, че клаузата на т. 13.1 от приложените към исковата молба Общи условия за издаване и ползване на револвиращи международни кредитни карти Visa и Mastercard е нищожност, доколкото е неравноправна.

Моли, за отхвърляне на предявените искове. Претендират се разноси.

Съдът, като съобрази доводите на страните и обсъди събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Предявени са обективно кумулативно съединени положителни установителни искове, по реда на чл. 422 ГПК вр. чл. 415, ал. 1 ГПК, с правно основание чл. 422 ГПК, вр. чл. 240, ал. 1 и ал. 2 вр. чл. 430, ал. 1 и ал. 2 ТЗ и чл. 86, ал. 1 ЗЗД.

В тежест на ищеца е да установи при условията на пълно и главно доказване, че между "***АД и М. К. П. е възникнало валидно правоотношение по Договор за издаване на револвираща международна

кредитна карта с чип Vivatel-ПИБ и овърдрафт по разплащателна сметка * г., по което кредиторът е предоставил на кредитополучателя посочената в исковата молба сума, а последният се е задължил да я върне в посочените срокове; че ответникът е преустановил плащанията на дължимите суми, с което за ищецът е възникнала правна възможност за обявяване вземанията по Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта с чип Vivatel-ПИБ и овърдрафт по разплащателна сметка * г. за изцяло предсрочно изискуеми; че е уведомил ответника за обявената предсрочна изискуемост на вземанията по Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта с чип Vivatel-ПИБ и овърдрафт по разплащателна сметка * г.; че ответникът се е задължил да заплати в полза на ищеца възнаградителна лихва в уговорения размер; че длъжникът е изпаднал в забава и размера на обезщетението за забава; че ответникът се е задължил да заплати в полза на ищеца наказателна лихва при твърдените в исковата молба условия и размер; че са били налице основания за начисляване на наказателна лихва и нейния размер.

В тежест на ответника, при доказване на горните факти е да установи погасяване на паричното си задължение, за което не сочи доказателства.

В тежест на ответника и при доказване на горните факти е да докаже правопогасяващи претендираното от ищеца вземане факти.

В тежест на ищеца, при релевираното в отговора на исковата молба възражение за погасяване по давност на претенциите, заявени с исковата молба, е да докаже настъпването на факти и обстоятелства, водещи до спиране и/или прекъсване течението на давностния срок по отношение на претендираните в настоящото производство вземания.

От събраните по делото доказателства, в това число Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта с чип Vivatel-ПИБ и овърдрафт по разплащателна сметка * г., сключен между *** в качеството на кредитор и Милена К. П., в качеството на кредитополучател и заключението на вещото лице по допуснатата, приета и неоспорена от страните в производството съдебно-счетоводна експертиза, се установява по делото, че страните са били обвързани от валидно възникнало и съществувало правоотношение по Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта с чип Vivatel-ПИБ и овърдрафт по разплащателна сметка * г.,

по силата на което банката открила на името на кредитополучателя картова разплащателна сметка с IBAN BG44FINV91501000185152, издала към нея, на името на кредитополучателя, револвираща международна кредитна карта с чип VISA Classic и предоставила на ответника банков кредит овърдрафт, по разкритата банкова разплащателна сметка, в размер на 4000,00 лева, който може да бъде усвояван посредством издадената към картвата разплащателна сметка на кредитополучателя, международна кредитна карта с чип VISA Classic.

В тази връзка, съдът намира, че възражението на ответника, обективизирано в подадения от името на същия отговор на исковата молба, за липса на облигационна връзка между страните с твърдяното от ищеца съдържание, е неоснователно.

Допълнителен аргумент в насока правилността на извода за наличие на облигационна връзка между страните в производството с твърдените в исковата молба предмет и съдържание е установеното, посредством приетото в производството заключение на вещото лице по допуснатата по делото съдебно-счетоводна експертиза, обстоятелство, а именно, че от страна на ответника са извършвани множество доброволни погасявания във връзка с усвоявани суми по предоставения кредитен лимит, което обстоятелство води до извод за наличие на твърдяното в исковата молба правоотношение между страните.

По делото е представено копие на Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта с чип Vivatel-ПИБ и овърдрафт по разплащателна сметка * г.

По силата на договора банката приема да открие и води на името на Титуляря картова разплащателна сметка с IBAN **1949 и да издаде към нея на името на Титуляря револвираща международна кредитна карта с чип VISA Classic тип Vivatel-ПИБ, като банката предоставя на Титуляря банков кредит овърдрафт по Сметката в размер на 4000 лева, който може да бъде усвояван с използване на кредитната карта, издадена към сметката на титуляря. Уговорен е срок на договора - 16.01.2010 г, като същият се подновява автоматично при условията и по реда, предвидени в Общите условия на Банката.

Съгласно т. 6 за ползвания овърдрафт Титулярят ползва гратисен период със срок до 60 дни. В случай, че до датата на падежа титулярят погаси

изцяло дебитното салдо по сметката, формирано до края на съответстващия отчетен период, банката не начислява лихва върху дебитното салдо.

Съгласно т.7 при непогасяване до датата на падежа на пълния размер на дебитното салдо по сметката, формирано до края на съответстващия отчетен период, титулярят заплаща на банката годишна лихва в размер, съгласно действащите Общи условия и Тарифа за таксите и комисионите на банката. Към датата на подписване на договора годишната лихва, начислявана от банката върху дебитното салдо по сметката е в размери, както следва: 15% - за дебитни салда, формирани в резултат на ПОС-транзакции и 17% - за всички останали дебитни салда по сметката.

Съгласно т.9 при неплащане до падежа на минималната погасителна вноска банката начислява върху непогасената част на минималната погасителна вноска наказателна лихва в размер, съгласно действащите Тарифа и Общи условия на Банката.

Съгласно т. 10 към датата на подписване договора лихвата за надвишение на разрешен кредитен лимит (неразрешен овърдрафт по Сметката), в зависимост от вида на транзакцията, е в размер на лихвата по т.6 плюс наказателна надбавка в размер на 12 пункта, а лихвата за просрочена минимална погасителна вноска, в зависимост от вида на транзакцията, е в размер на лихвата по т. 6 плюс наказателна надбавка в размер на 1/12 от наказателната надбавка за надвишение на разрешен кредитен лимит.

Посочено в договора е, че всички права и задължения на страните във връзка с издаване и ползване на кредитната карта и предоставяне и погасяване на предоставения овърдрафт се уреждат от Общите условия на "***" АД за издаване и ползване на револвиращи международни кредитни карти с чип Mastercard и Visa, а отношенията между страните във връзка с откриване и водене на банкови сметки се уреждат от Общите условия на "***" АД за откриване и водене на банкови сметки. С подписване на договора ответникът е декларирал, че е запознат и са му предоставени общите условия.

По делото е изслушано заключение на вещо лице по допуснатата, изготвена, приета и неоспорена от страните съдебно-счетоводна експертиза, което съдът кредитира като ясно, обосновано и компетентно изготвено. Въз основа на заключението на вещото лице по допуснатата, изготвена и приета в производството съдебно-счетоводна експертиза се установява по делото, че

от страна на ответника, в качеството му на картодържател по процесния договор, са усвоени суми в общ размер от 8636,20 лева, върху която сума е начислявана лихва, при условията и по реда на договора и приложимите спрямо него Общи условия на ** АД за издаване и ползване на револвиращи международни кредитни карти с чип Mastercard и Visa. Установява се още, че последното усвояване на суми по договора е извършено на 15.09.2011 г., като след тази дата суми по договора не са усвоявани от ответницата. Установява се още, че от страна на ответницата са извършени погасявания на суми по договора в общ размер на 13 276,13 лева, с които са погасени задължения, както следва: 1/ 4636,20 лева – главница; 439,05 лева – такси по договора и 8200,88 лева – наказателни и възнаградителни лихви. Установява се също, че последното извършено плащане от ответницата е на 18.12.2017 г.

С оглед на изложеното, при съвкупна преценка на събрания по делото доказателствен материал и при съобразяване на извънсъдебното поведение на ответника, изразяващо се в доброволно погасяване на задължения по Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта с чип Vivatel-ПИБ и овърдрафт по разплащателна сметка * г., сключен между *** в качеството на кредитор и М. К. П., в качеството на кредитополучател, съдът намира, че между ** АД и М. К. П. е сключен Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта с чип Vivatel-ПИБ и овърдрафт по разплащателна сметка * г., по силата на което банката открила на името на кредитополучателя картова разплащателна сметка, издала към нея, на името на кредитополучателя, револвираща международна кредитна карта с чип VISA Classic и предоставила на ответника банков кредит овърдрафт, по разкритата банкова разплащателна сметка, в размер на 4000,00 лева, който може да бъде усвояван посредством издадената към картовата разплащателна сметка на кредитополучателя, международна кредитна карта с чип VISA Classic срещу насрещното задължение на ответника да върне получените на кредит суми, по уговорените условия и начини, и в уговорените срокове.

Изложените от името на ответника възражения за недействителност на целия Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта с чип Vivatel-ПИБ и овърдрафт по разплащателна сметка * г., респективно на отделни негови клаузи, поради противоречието им с посочени в отговора на исковата молба разпоредби на Закона за потребителския кредит, съдът намира за неоснователни, доколкото процесния договор е сключен преди приемането

на Закон за потребителския кредит /в сила от 12.05.2010 г./, като същевременно не се установяват и твърденията от ответника пороци на договора, които да са в състояние да обусловят неговата недействителност. На следващо място, съдът приема, че клаузите в процесния договор относно уговорените в чл. 7, чл. 8 и чл. 9 от същия, са действителни и не са нищожни като противоречащи на закона и на добрите нрави. Лихвите са уговорени в абсолютен фиксиран размер, посочен ясно в договора в процентно изражение, поради което липсва необходимост от уговаряне на компоненти и методика за тяхното изменение. Същевременно уговорените в чл. 7 и чл. 8 от договора лихвени проценти, съответстват на трикратния размер на законната лихва на годишна база и като се вземе предвид вида на кредита, неговият размер, и липса на обезпечение, не се явяват в противоречие с добрите нрави, нито е налице очевидна нееквивалентност между размера на предоставената главница и този на уговорените в полза на кредитора лихви, дължими в хипотезите по чл. 7, чл. 8 и чл. 9 от процесния договор.

Съгласно заключението на вещото лице по допуснатата в производството съдебно-счетоводна експертиза се установи, че от страна на ответника, в качеството му на картодържател по процесния договор, са усвоени суми в общ размер от 8636,20 лева, върху която сума е начислявана лихва, при условията и по реда на договора и приложимите спрямо него Общи условия на ** АД за издаване и ползване на револвиращи международни кредитни карти с чип Mastercard и Visa. Установява се още, че последното усвояване на суми по договора е извършено на 15.09.2011 г., като след тази дата суми по договора не са усвоявани от ответницата. Установява се още, че от страна на ответницата са извършени погасявания на суми по договора в общ размер на 13 276,13 лева, с които са погасени задължения, както следва: 1/ 4636,20 лева – главница; 439,05 лева – такси по договора и 8200,88 лева – наказателни и възнаградителни лихви. Установява се също, че последното извършено плащане от ответницата е на 18.12.2017 г.

Предвид всичко изложено по-горе, съдът намира, че в производството се установи, че в тежест на ответника съществува изискуемо парично задължение по Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта с чип Vivatel-ПИБ и овърдрафт по разплащателна сметка * г.

В тази връзка, съдът намира, че следва да разгледа релевираното от

ответника възражение за погасяване по давност на претенциите на ищеца.

В Тълкувателно решение № 5 от 21.11.2019 г. по тълк. д. № 5 / 2017 г. на Върховен касационен съд, ОСГТК е разяснено, че падежът на задължението, изискуемостта на вземането и забавата да се изпълни не са еднозначни понятия, независимо че е възможно, в определени хипотези, моментът на настъпването им да съвпада. Падежът се определя като момента, в който задължението трябва да бъде изпълнено от длъжника, още и като момента, в който настъпва изискуемостта. Изискуемостта е възможността на кредитора да иска реално изпълнение - било като отправи извънсъдебна покана до длъжника, било като предяви иск за реално изпълнение в защита на своето право. Забавата е противоправно закъснение, за което длъжникът отговаря. Изпълнението на облигацията е подчинено на принципа, че задължението трябва да бъде изпълнено веднага, освен ако не следва друго от волята на страните или закона - съгласно чл. 69 ал. 1 ЗЗД, ако задължението е без срок, кредиторът може да иска изпълнението му веднага. При срочните задължения, когато денят на изпълнението им е определен, длъжникът изпада в забава и дължи обезщетение в размер на законната лихва от деня на изтичане на срока - чл. 84, ал. 1 ЗЗД (моментът на изискуемост на вземането и на забава на длъжника, съвпада). Длъжникът може да изпълни и преди срока, т.е. вземането е изпълняемо, но не е изискуемо (чл. 70, ал. 1 ЗЗД) и безспорно не е забавено.

В процесния случай договорът за кредит се различава от стандартния случай на потребителските кредит, доколкото става въпрос за овърдрафт, усвояван с кредитна карта.

Именно при невръщане на падежа на сумата на основание чл. 7 от договора се начислява лихва за забава, като принципно ако сумата се върне до падежа лихва не се дължи. Страните се уговорили и възможност за разсрочване на плащането, като на края на всеки отчетен период/ до 1 число на следващия месец/ длъжникът дължи минимална погасителна вноска ведно с лихва в по-висок размер.

Независимо от това страните са уговорили и краен срок на договора - 16.01.2010 г. Въпреки клаузата за автоматично подновяване на срока на договора няма данни по делото, след 16.01.2012 г. /доколкото последното извършено усвояване на суми по договора е станало на 15.09.2011 г./ на

кредитополучателя да е предоставена нова валидна кредитна карта /пластика/ след изтичане на срока на предходната, с която той отново би имал възможност да усвоява суми в рамките на разрешения му кредитен лимит, а и видно от извода на вещото лице след 15.09.2011 г. ответникът нито е усвоявал суми с кредитната карта, нито е заплащал суми на банката. Съгласно ОУ на банката при просрочие банката блокира кредитните карти по договора и същите могат да се използват от кредитополучателя само чрез изрична молба за деблокиране. По същата причина и договорът не се е подновил автоматично. С оглед на това, съдът приема, че най-късно към 16.01.2012 г., ответникът е следвало да върне цялата сума по кредита.

Както бе посочено в конкретния случай е спорно кога е започнала да тече давността за вземането.

Съгласно чл. 114, ал. 1 от ЗЗД, давността тече от момента, в който вземането е изискуемо. Ето защо следва да се съобрази, че задължението, поето от ответника, е да внася вноски за погасяване на задължението по Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта с чип и предоставяне на овърдрафт по разплащателна сметка № 51РКО-В-1101/09.10.2007 г. и следователно давността тече отделно за всяка вноска, от датата, на която плащането ѝ е било дължимо по отношение на заемодателя, т.е. от падежа на всяка вноска. В този смисъл е и константната практика, обективирана в решение № 90/31.03.2014г. по гр.д.№ 6629/2013г. на ВКС, IV г.о., решение № 196/22.06.2016г. по гр.д.№ 956/2016г. на ВКС, IV г.о. Същевременно по делото се установи, че ответникът периодично е внасял суми, в изпълнение на задълженията си по Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта с чип и предоставяне на овърдрафт по разплащателна сметка № 51РКО-В-1101/09.10.2007 г., с които плащания и по аргумент от разпоредбата на чл. 116, б. „а“ ЗЗД, давността следва да се счита за прекъсната, доколкото същите представляват признание от длъжника, относно дължимостта на сумите по процесния договор за издаване на кредитна карта.

От събраните по делото доказателства се установи, че от страна на ответника, в качеството му на картодържател по процесния договор, са усвоени суми в общ размер от 8636,20 лева, върху която сума е начислявана лихва, при условията и по реда на договора и приложимите спрямо него

Общи условия на ** АД за издаване и ползване на револвиращи международни кредитни карти с чип Mastercard и Visa. Установява се още, че последното усвояване на суми по договора е извършено на 15.09.2011 г., като след тази дата суми по договора не са усвоявани от ответницата. Установява се още, че от страна на ответницата са извършени погасявания на суми по договора в общ размер на 13 276,13 лева, с които са погасени задължения, както следва: 1/ 4636,20 лева – главница; 439,05 лева – такси по договора и 8200,88 лева – наказателни и възнаградителни лихви. Установява се също, че последното извършено плащане от ответницата е на 18.12.2017 г.

Същевременно, от заключението на вещото лице по приетата в производството съдебно-счетоводна експертиза се установява в производството, че последната дата, на която кредитополучателят е усвоил суми по процесния Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта с чип Vivatel-ПИБ и овърдрафт по разплащателна сметка * г., е 15.09.2011 г. /не са ангажирани каквито и да било доказателства, че след тази дата от ответника са усвоявани суми по процесния Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта с чип Vivatel-ПИБ и овърдрафт по разплащателна сметка * г. Доказването на това обстоятелство е било в тежест на ищеца, видно и от разпределената доказателствена тежест с определение № 38613/30.10.2023 г., постановено по гр.д. № 51085/2023 г. по описа на СРС, II ГО, 160 състав/.

Както се посочи по-горе, съгласно Общите условия на ** АД за издаване и ползване на револвиращи международни кредитни карти с чип Mastercard и Visa след изтичане на отчетния период банката изготвя и изпраща на титуляра писмена или електронна форма на отчет по сметката, съдържащ извлечение по всяка от издадените по сметката кредитни карти за изтеклия отчетен период и за дължимите суми за извършени операции с картите, както и дължимите лихви, такси и комисионни. Съгласно Общите условия на ** АД за издаване и ползване на револвиращи международни кредитни карти с чип Mastercard и Visa, титулярът има право да оспори данните за регистрираните разходи, съдържащи се в месечното извлечение, като изпрати писмените си възражения в срок от 45 дни от датата на регистриране на операцията в картовата система, като при липса на такова възражение, се счита, че те са одобрени от титуляра, като същевременно разпоредбата на чл. 10.1 от Общите условия на ** АД за издаване и ползване на револвиращи

международни кредитни карти с чип Mastercard и Visa, предвижда, че титулярът се задължава всеки месец до падежа или на следващия работен ден, ако падежът е в неработен ден, да внася по сметката минималната погасителна вноска, посочена в извлечението, като обстоятелството, че титулярът не е получил извлечението, не го освобождава от задължението да внесе в срок до падежа минималната погасителна вноска.

При съвкупния анализ на цитираните по-горе разпоредби от Общите условия на ** АД за издаване и ползване на револвиращи международни кредитни карти с чип Mastercard и Visa, касаещи настъпване изискуемостта на вземанията по процесния Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта с чип Vivatel-ПИБ и овърдрафт по разплащателна сметка * г., съдът намира, че най-късният момент на настъпване на изискуемостта на задължението на кредитополучателя за връщане на заетата по договора сума е с изтичането на 45-дневния срок за възражение, считано от датата на регистриране на операцията в картовата система. Допълнителен довод в този смисъл е и обстоятелството, че ежемесечно са начислявани лихви по чл. 7, чл. 8 и чл. 9 от договора, които са обвързани от неизпълнение на задължението по месечното извличение на уговорения по договора падеж /т.е. и ищецът признава – посредством отразените в счетоводството му обстоятелства – настъпване на падеж на процесните задължения за главница, обвързан от датата на издаване на месечните извличения и изтичане на съответния срок за подаване на възражение от кредитополучателя/. **В случай, че изискуемостта на задълженията на картодържателя /ответник/ е настъпила едва с т.нар. обявяване на предсрочна изискуемост на задълженията по договора /на 27.02.2023 г., то и преди тази дата ответникът /кредитополучател/ не следва да е бил в забава, респективно не е имало основания за ищцовото дружество да начислява лихви /за забава и наказателни/, а още по-малко да събира такива /каквото се установи, че е извършвано, доколкото с част от извършените от ответницата плащания /в общ размер от 13 276,13 лева/ са погасени именно наказателни лихви и лихви за забава, начислени на основание чл. 7 и 8 от процесния договор /общо ищецът е погасил сума за начислени лихви по договора в размер на 8200,88 лева/.**

Установи се по делото, че последната дата, на която кредитополучателят е усвоил суми по процесния Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта с чип Vivatel-ПИБ и овърдрафт

по разплащателна сметка * г., е 15.09.2011 г. Следователно изискуемостта за връщане на главницата е настъпила най-късно на 31.10.2011 г., от който момент е започнала да тече погасителната давност за това вземане.

Същевременно по делото се установи, че ответникът периодично е внасял суми, в изпълнение на задълженията си по Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта с чип Vivatel-ПИБ и овърдрафт по разплащателна сметка * г., с които плащания и по аргумент от разпоредбата на чл. 116, б. „а“ ЗЗД, давността следва да се счита за прекъсната, доколкото същите представляват признание от длъжника, относно дължимостта на сумите по процесния договор за издаване на кредитна карта.

След датата 31.10.2011 г. от страна на кредитополучателя са извършвани плащания, с които плащания се е прекъсвала давността по отношение дължимата сума за главница по договора и считано от последното плащане, извършено на 18.12.2017 г. е започнал да тече нов петгодишен давностен срок, който е изтекъл на 18.12.2022 г. /доколкото по делото не са ангажирани доказателства за реализиране на обстоятелства, които да са довели до спиране, респективно, прекъсване течението на давностния срок. Доказването на това обстоятелство е било в тежест на ищеца, видно и от разпределената доказателствена тежест с с определение № 38613/30.10.2023 г., постановено по гр.д. № 51085/2023 г. по описа на СРС, II ГО, 160 състав/.

Заявлението за издаване на заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК е депозирано в съда на 16.03.2023 г., т.е. възражението за погасяване по давност на претенцията за главница се явява основателно, доколкото общата петгодишна погасителна давност за вземането за главница е била изтекла към този момент, а именно на 18.12.2022 г.

С оглед достигането до извод за неоснователност на иска за главното вземане, неоснователен се явява и искът за акцесорното вземане за лихва, начислявана съгласно чл. 7 от процесния Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта с чип Vivatel-ПИБ и овърдрафт по разплащателна сметка * г. Както се посочи по-горе, съгласно чл. 7 от Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта с чип Vivatel-ПИБ и овърдрафт по разплащателна сметка * г. при непогасяване до датата на падежа на пълния размер на дебитното салдо, формирано до края на

последния отчетен период, титулярът заплаща на банката, след изтичане на първите три отчетни периода, годишен лихвен процент: а/ за извършване на безналични плащания на ПОС-терминал – 15 %; б/ за всички останали трансакции – 17 %. Видно от горепосочената разпоредба на процесния договор, страните са уговорили дължимост на лихва при забава в изпълнение на задължението на кредитополучателя по кредита за погасяване на пълния размер на дебитното салдо по месечното извлечение на уговорената дата на падеж. Следователно разпоредбата на чл. 7 от процесния договор предвижда възможност за кредитора да начислява и събира обезщетение за забавата на кредитополучателя в изпълнение на задължението му по кредита за погасяване на пълния размер на дебитното салдо по месечното извлечение на уговорената дата на падеж. Така уговорената в чл. 7 от процесния договор лихва има обезщетителен, а не възнаградителен характер. Тя е предвидена, като обезщетение на кредитора при неизпълнение на задължението на кредитополучателя за погасяване на съответната вноска по кредита в уговорения падеж, а не като възнаграждение за кредитора във връзка с предоставената в заем парична сума.

Следователно така уговорената лихва има характер на лихва за забава и предвид отхвърлянето на иска за главници и акцесорния характер на претенцията за лихва за забава, то и искът за сумата от 3746,12 лева, представляваща лихва /уговорена в чл. 7 от процесния договор/ за периода от 01.04.2020 г. до 26.02.2023 г., подлежи на отхвърляне.

С оглед отхвърляне на иска за главница, следва да бъде отхвърлена и акцесорната претенция за лихва за забава за периода 27.02.2023 – 15.03.2023 г.

Съгласно разпоредбата на чл. 119 ЗЗД, с погасяването на главния дълг се погасяват и произтичащите от него допълнителни вземания, дори давността за тях да не е изтекла. Тъй като обезщетението за забавено плащане е обусловено от съществуване на вземането за главницата, то с оглед установената недължимост на главния дълг, поради погасяване на вземането по давност, съдът намира, че на това основание са погасени и недължими от ответника и вземанията за наказателна лихва и такса за обявяване на кредита за предсрочно изискуем.

С оглед всичко изложено по-горе, настоящият съдебен състав намира,

че предявените за разглеждане в производството искове, следва да бъде отхвърлени.

По отношение разпределението на отговорността за разноси в настоящото производство:

При този изход на спора право на разноси в настоящото производство има ответникът.

В съответствие със задължителните тълкувателни разяснения на Тълкувателно решение № 4/2013 г. на ВКС, ОСГТК, т. 12, съдът следва да се произнесе и по разпределението на отговорността за разноси в заповедното и исковото производство.

От името на ответника М. К. П. е направено искане за присъждане на разноси в исковото производство по гр.д. № 51085/2023 г. по описа на СРС, ГО, 160 състав, а именно за адвокатско възнаграждение в размер на 1200 лева. Същевременно по делото са представени доказателства за действително извършени разноси за адвокатско възнаграждение в размер на 600,00 лева, каквато и сума, следва да се присъди в полза на ответника.

Предвид горното, с оглед изхода на спора и на основание чл. 78, ал. 3 ГПК, „**“ АД, ЕИК *, със седалище и адрес на управление: ** следва да бъде осъдено да заплати в полза на М. К. П., ЕГН *****, със съдебен адрес: --, сумата от 600,00 лева, представляваща адвокатско възнаграждение в производството по гр.д. № 51085/2023 г. по описа на Софийски районен съд, II ГО, 160 състав.

От името на ответника М. К. П. не е направено искане за присъждане на разноси в исковото производство по гр.д. № 51085/2023 г. по описа на СРС, ГО, 160 състав, поради което такива не следва да му се присъждат.

Така мотивиран, Софийски районен съд, II ГО, 160 състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените от името на „**“ АД, ЕИК *, със седалище и адрес на управление: ** против М. К. П., ЕГН *****, със съдебен адрес: --, по реда на чл. 422 ГПК вр. чл. 415, ал. 1 ГПК, обективно кумулативно съединени положителни установителни искове с правно основание чл. 422 ГПК, вр. чл. 240, ал. 1 и ал. 2 вр. чл. 430, ал. 1 и ал. 2 ТЗ и чл. 86, ал. 1 ЗЗД за

признаване за установено, че М. К. П., ЕГН ***** дължи в полза на „**“ АД, ЕИК * суми, както следва: 1/ сумата от **4 000,00 лева (четири хиляди лева)**, представляваща главница по Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта с чип Vivatel-ПИБ и овърдрафт по разплащателна сметка * г., сключен между *** в качеството на кредитор и М. К. П., в качеството на кредитополучател; 2/ сумата от **3 746,12 лева (три хиляди седемстотин четиридесет и шест лева и 12 стотинки)**, представляваща договорна лихва за периода от 01.04.2020 г. до 26.02.2023 г.; 3/ сумата от **2 189,74 лева (две хиляди сто осемдесет и девет лева и 74 стотинки)**, представляваща наказателна лихва за периода от 04.03.2020 г. до 26.02.2023 г.; 4/ сумата от **21,57 лева (двадесет и един лева и 57 стотинки)**, представляваща законна лихва за забава за периода от 27.02.2023 г. до 15.03.2023 г.; 5/ сумата от **60,00 лева (шестдесет лева)**, представляваща разноси за връчване на покана за изпълнение и обявяване на предсрочна изискуемост на задълженията по Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта с чип Vivatel-ПИБ и овърдрафт по разплащателна сметка * г., сключен между *** в качеството на кредитор и М. К. П., в качеството на кредитополучател, за които суми на 24.03.2023 г. е издадена заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 ГПК в производството по ч.гр.д. № 13831/2023 г. по описа на СРС, II ГО, 160 състав.

ОСЪЖДА „**“ АД, ЕИК *, със седалище и адрес на управление: ** да заплати в полза на М. К. П., ЕГН *****, със съдебен адрес: --, на основание чл. 78, ал. 1, сумата от **600,00 лева**, представляваща адвокатско възнаграждение в производството по гр.д. № 51085/2023 г. по описа на Софийски районен съд, II ГО, 160 състав.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчване на препис на страните.

Препис от решението да се връчи на страните!

Съдия при Софийски районен съд: _____